

Utkast 19.12.2025

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen och till lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att medborgarskapslagen, lagen om Migrationsverket och lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen ändras.

Syftet är att revidera medborgarskapslagen i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering genom att skärpa villkoren för naturalisation. Syftet är att befästa utgångspunkten att förvärv av medborgarskap förutsätter bevis på lyckad integration i samhället. Genom propositionen strävar man efter att främja att de utlänningar som är intresserade av ett finskt medborgarskap sätter in sig i hur samhället fungerar och i sådana centrala grundprinciper som stöder ett aktivt deltagande i samhället och som behövs för att fungera i samhället.

I denna proposition föreslås ett nytt villkor för naturalisation. Enligt villkoret ska sökanden visa en tillräcklig nivå av samhällskunskap för att förvärva finskt medborgarskap. Utgångspunkten är att villkoret uppfylls genom att avlägga ett medborgarskapsprov med godkänt resultat. I provet mäts kunskaper om hur det finländska samhället fungerar och dess grundprinciper samt kunskaper om individens rättigheter och skyldigheter. I vissa fall kan man också visa att villkoret uppfylls genom studier som genomförts i Finland.

För medborgarskapsprovet utvecklas ett helt nytt provsystem, vars genomförande förutsätter ny lagstiftning. Enligt förslaget svarar Migrationsverket för myndighetsuppgifterna i anslutning till medborgarskapsprovet. Det är fråga om ett allmänt förvaltningsansvar av systemet med medborgarskapsprov. I detta ingår förutom tillsyn och utveckling ingående av avtal som hänför sig till utarbetande och ordnandet av medborgarskapsprovet med de i propositionen föreslagna aktörer som uppfyller villkoren.

Enligt förslaget fogas ett nytt kapitel till medborgarskapslagen. I kapitlet föreskrivs närmare om det nya medborgarskapsprovet och dess genomförande, såsom innehållet i medborgarskapsprovet, utarbetandet och anordnandet av det samt om uppgifterna för den som utarbetar och anordnar provet.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i början av 2027.

Lag

om ändring av medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 13 § 1 mom. 5 och 6 punkten, 25 § 3 mom. och 45 § 1 mom.,
av dem 13 § 1 mom. 5 punkten och 25 § 3 mom. sådana de lyder i lag 929/2025 och 13 § 1 mom. 6 punkten och 45 § 1 mom. sådana de lyder i lag 579/2011,
fogas till lagen ett nytt 3 a kap., till lagen en ny 42 §, till 3 §, sådan den lyder i lag 974/2007, ett nytt 3 mom., och till 13 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 579/2011, 474/2024 och 929/2025, en ny 7 punkt samt till 41 §, sådan den lyder i lag 929/2025, nya 2 och 3 mom. som följer:

3 §

Migrationsverkets uppgifter

Migrationsverket svarar för förvaltningen, utvecklingen och övervakningen av medborgarskapsprovet samt ingår avtal som hänför sig till utarbetande och anordnande av medborgarskapsprovet.

13 §

Allmänna villkor för naturalisation

En utlänning beviljas på ansökan finskt medborgarskap, om han eller hon när ansökan avgörs

-
- 5) har tryggad försörjning (*försörjningsvillkor*),
 - 6) har nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda finska eller svenska eller i stället har motsvarande kunskaper i finskt eller finlandssvenskt teckenspråk (*språkkunskapsvillkor*), och
 - 7) har tillräcklig kunskap om samhället som påvisats på finska eller svenska (*samhällskunskapsvillkor*).
-

17 b §

Påvisande av samhällskunskap och undantag från samhällskunskapsvillkoret

Att samhällskunskapsvillkoret uppfylls kan visas genom avläggande av

- 1) ett medborgarskapsprov med godkänt resultat, eller
- 2) en finsk- eller svenskspråkig studentexamen.

Samhällskunskapsvillkoret gäller inte personer under 18 år eller personer som har fyllt 65 år.

Den sökande kan beviljas finskt medborgarskap trots att samhällskunskapsvillkoret inte uppfylls, om hans eller hennes hälsotillstånd eller en skada långvarigt hindrar honom eller henne från att uppfylla villkoret eller det annars finns synnerligen vägande skäl att avvika från samhällskunskapsvillkoret.

25 §

Ansökan som är anhängig när den sökande blir myndig

Migrationsverket ska förelägga de personer som avses i 1 och 2 mom. en skälig tid under vilken ansökan ska kompletteras eller bekräftas. På en sökande som har kompletterat medborgarskapsansökan eller bekräftat en ansökan tillämpas villkoren enligt 23 § 2 mom. och 24 § 3 mom., om de har uppfyllts innan sökanden har fyllt 18 år. Försörjningsvillkoret och samhällskunskapsvillkoret gäller inte personer som fyllt 18 år medan ansökan varit anhängig.

3 a kap.

Medborgarskapsprov

25 a §

Medborgarskapsprovets innehåll

Medborgarskapsprovet testar grundläggande kunskaper om hur det finländska samhället fungerar samt om individens rättigheter och skyldigheter. Frågorna i provet baserar sig på läromedlet i den samhällsorientering som avses i 25 § i lagen om främjande av integration (681/2023). Medborgarskapsprovet avläggs elektroniskt på finska eller svenska.

Närmare bestämmelser om innehållet i medborgarskapsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 b §

Utarbetande av medborgarskapsprovet

Migrationsverket avtalar om utarbetande av medborgarskapsprovet med ett universitet.

25 c §

Uppgifter för den som utarbetar medborgarskapsprovet

Den som utarbetar medborgarskapsprovet har till uppgift att

- 1) bereda ett brett urval frågor för medborgarskapsprovet jämte svarsalternativ på finska och svenska, samt
- 2) se till att provets frågor och svarsalternativ hålls uppdaterade och utvecklas.

Närmare bestämmelser om uppgifter för den som utarbetar medborgarskapsprovet och innehållet i avtalen om dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 d §

Anordnande av medborgarskapsprov

Migrationsverket avtalar om anordnande av medborgarskapsprov med sådana aktörer som har tillräcklig sakkunskap och förutsättningar att ordna provtillfällen. När avtalen ingås ska det beaktas att provtillfällen erbjuds i en omfattning som är tillräcklig med beaktande av de regionala behoven samt tillräckligt ofta.

25 e §

Uppgifter för den som anordnar medborgarskapsprov

Den som anordnar medborgarskapsprov har till uppgift att

- 1) ordna provtillfällen i enlighet med avtalsvillkoren,
- 2) sörja för övervakningen av provtillfällena,
- 3) genomföra de specialarrangemang som avses i 25 g §, samt
- 4) utan dröjsmål underrätta Migrationsverket om sådana situationer som avses i 25 h § i syfte att bestämma om påföljder.

Den som anordnar medborgarskapsprov har rätt att av Migrationsverket avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelser få de uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om uppgifter för den som anordnar medborgarskapsprov och innehållet i avtalen om dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 f §

Sakkunnigkommission

I anslutning till Migrationsverket finns en sakkunnigkommission som Migrationsverket tillsätter för högst tre år åt gången. Ordförande för sakkunnigkommissionen är en företrädare för Migrationsverket. Vice ordförande är i möjligaste mån en företrädare för sakkunskap inom integration. Sakkunnigmedlemmarna ska dessutom i möjligaste mån företräda sakkunskap åtminstone inom utbildning.

Sakkunnigkommissionen har till uppgift att stödja Migrationsverket i den allmänna utvecklingen och administrationen av medborgarskapsprovet.

Närmare bestämmelser om sakkunnigkommissionens sammansättning, behandling av ärenden och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 g §

Specialarrangemang som gäller avläggande av prov

En person som avlägger provet och som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning, särskilda läs- och skrivsvårigheter eller någon annan därmed jämförbar orsak inte kan avlägga medborgarskapsprovet på samma sätt som övriga som avlägger provet, kan begära specialarrangemang för att avlägga provet.

Migrationsverket bestämmer om användningen av specialarrangemang. En separat begäran om specialarrangemang ska lämnas in i samband med anmälan till provet.

25 h §

Påföljder för brott mot ordning och svikligt förfarande

Provpresentationen för en person som avlägger medborgarskapsprovet anses underkänd, om han eller hon gör sig skyldig till brott mot ordningen vid provtillfället och inte upphör med förfarandet trots uppmaning av övervakaren av provtillfället.

Om den som avlägger provet gör sig skyldig till svikligt förfarande, deltagande i sådant förfarande eller försök till det under provtillfället, anses provpresentationen underkänd och han eller hon förlorar rätten att delta i ett provtillfälle för 12 månader från provtillfället i fråga. Om förfarandet upprepas eller annars är synnerligen grovt och skadligt, betraktas provpresentationen för den som avlägger provet som underkänd och han eller hon förlorar rätten att delta i ett provtillfälle för 24 månader räknat från provtillfället i fråga. Om den som avlägger provet har hunnit anmäla sig till ett nytt provtillfälle, kan Migrationsverket annullera deltagandet.

Beslut i ett ärende enligt 1 eller 2 mom. fattas av Migrationsverket. Beslutet verkställs även om besvär har anförts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

25 i §

Provavgift

Migrationsverket tar ut en provavgift av dem som anmält sig till provet. Bestämmelser om provavgiftens belopp utfärdas genom inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer med iakttagande av vad som föreskrivs om avgifter för offentliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Provavgiften återbetalas till den som anmält sig till provet, om han eller hon är förhindrad att delta i provet på grund av egen sjukdom. Avgiften återbetalas inte om anordnaren av provtillfället inte informerats om förhindret före examenstillfället. Begäran om återbetalning ska göras hos Migrationsverket inom 14 dagar från dagen för provtillfället.

41 §

Sökande av ändring

I fråga om ett beslut som gäller en underkänd provpresentation i medborgarskapsprovet får omprövning begäras hos Migrationsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Begäran om omprövning ska lämnas till Migrationsverket inom 14 dagar efter det att den person som avlagt medborgarskapsprovet haft möjlighet att få kännedom om provresultatet.

Ett i 2 mom. avsett beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

42 §

Behandlingsavgift för begäran om omprövning

Behandlingen av en begäran om omprövning som gäller ett medborgarskapsprov som avses i 41 § 2 mom. är avgiftsbelagd. Bestämmelser om behandlingsavgiftens belopp utfärdas genom inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer med

iakttagande av vad som föreskrivs om avgifter för offentligrättsliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Fortsatt behandling av en begäran om omprövning efter att begäran blivit anhängig förutsätter att den avgift som tas ut för behandlingen är betald inom 30 dagar från det att begäran blivit anhängig. En begäran om omprövning kan avvisas utan prövning, om avgiften för behandlingen av begäran inte har betalats inom den nämnda tidsfristen.

Avgiften för behandlingen av en begäran om omprövning återbetalas till den berörda parten, om Migrationsverket ändrar det beslut som ändringssökandet gäller till ändringssökandens fördel så att prestationen i medborgarskapsprovet är godkänd.

45 §

Bilagor till ansökan

Den sökande ska till sin medborgarskapsansökan foga en sådan utredning om sina kunskaper i finska eller svenska som avses i 17 §, en sådan utredning som påvisar samhällskunskaper som avses i 17 b § och en sådan redogörelse för sin försörjning i Finland som avses i 13 § 1 mom. 5 punkten. En utredning om språkkunskaper behövs dock inte om den sökande är ett barn som inte har fyllt 15 år. Om en medsökande som fyllt 15 år omfattas av ansökan, ska den sökande också foga en utredning om den medsökandes kunskaper i finska eller svenska till ansökan. Om barnet fyller 15 år efter det att ansökan har lämnats in men innan den har avgjorts, ska en utredning om barnets språkkunskaper fogas till ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en medborgarskapsansökan som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om Migrationsverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Migrationsverket (156/1995) 2 § 2 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag
621/2020,
fogas till 2 § 2 mom., sådan det lyder i lag 621/2020, en ny 5 punkt som följer:

2 §

Uppgifter

Migrationsverket svarar för

- 4) styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel,
 - 5) administrationen, övervakningen och utvecklingen av medborgarskapsprovet.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020) 1 § 1
mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 683/2023, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och ändamålet med behandlingen av personuppgifter

Denna lag tillämpas, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, på helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter och på annan behandling av personuppgifter, om personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant, och personuppgifterna behandlas för följande ändamål:

2) behandling av och beslut i ärenden som gäller förvärv, behållande och förlust av finskt medborgarskap och befrielse från medborgarskap samt bestämmande av medborgarskapsstatus samt administration och övervakningen av medborgarskapsprov,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn

Statsrådets förordning

om medborgarskapsprov

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av medborgarskapslagen (359/2003), sådan den lyder i lag xx/xxxx:

1 §

Medborgarskapsprovets innehåll

I medborgarskapsprovet ska ingå i 25 a § i medborgarskapslagen avsedda på läromedel baserade frågor åtminstone om det finländska samhällets värderingar och centrala lagstiftning, om de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt om jämlikhet och jämställdhet mellan könen. I provet kan också ingå frågor som gäller Finlands historia och kultur, sysselsättning och studier samt andra ämnen som behandlas i läromedlet.

I medborgarskapsprovet ska ingå minst 20 och högst 40 frågor. En godkänd provprestation förutsätter att minst 70 procent av svaren är rätt.

2 §

Innehållet i ett avtal med den som utarbetar medborgarskapsprov

Ur ett avtal som gäller utarbetande av medborgarskapsprov ska framgå åtminstone följande om de uppgifter som den som utarbetar medborgarskapsprovet har enligt 25 c § i medborgarskapslagen:

- 1) ordnande av frågor och svarsalternativ för provdagarna,
- 2) sörjande för kvalitetssäkring av frågorna och svarsalternativen före provet,
- 3) beaktande av nivån på de språkkunskaper som krävs för naturalisation i det språk som används i provet,
- 4) sörjande för att de finsk- och svenskspråkiga proven är enhetliga,
- 5) säkerställande av att frågorna och svarsalternativen är aktuella jämfört med det läromedel som funnits allmänt tillgängligt för förberedelse inför provet.

3 §

Innehållet i ett avtal med den som anordnar medborgarskapsprov

Ur ett avtal som gäller anordnande av medborgarskapsprov ska framgå åtminstone följande om de uppgifter som den som anordnar medborgarskapsprovet har enligt 25 e § i medborgarskapslagen:

- 1) ordnande av provtillfällen under de allmänna dagarna för avläggande av medborgarskapsprov,
- 2) de orter som provet ordnas på,
- 3) hur informationen om lediga provplatser meddelas för anmälan till provet,
- 4) hur hanteringen av provmaterialet sköts,
- 5) hur övervakningen av provtillfällena sköts med hjälp av tekniska medel och övervakare,

6) hur specialarrangemang som Migrationsverket beviljat en person som avlägger provet på grund av personens sjukdom, funktionsnedsättning, särskilda läs- och skrivsvårigheter eller någon annan därmed jämförbar orsak genomförs,

7) lämnande av uppgifter till Migrationsverket för utredning av ett ärende som gäller brott mot ordning eller svikligt förfarande.

4 §

Sakkunnigkommissionens sammansättning

Den sakkunnigkommission som avses i 25 f § i medborgarskapslagen har utöver ordföranden och vice ordföranden minst två sakkunnigmedlemmar, som var och en har en personlig suppleant. Kommissionen kan vid behov även höra andra sakkunniga.

5 §

Sakkunnigkommissionens uppgifter

Till sakkunnigkommissionens uppgifter enligt 25 f § 2 mom. i medborgarskapslagen hör att
1) följa och utvärdera statistik över deltagandet i provet och om huruvida antalet provtillfällen är tillräckligt,

2) följa den respons som gäller medborgarskapsprovet och statistiken över provprestationerna,

3) följa utvecklingen av det läromedel som används i den samhällsorientering som avses i 25 § i lagen om främjande av integration (681/2023),

4) ta initiativ för att utveckla systemet med medborgarskapsprov.

6 §

Behandling av sakkunnigkommissionens ärenden

Sakkunnigkommissionen sammanträder på kallelse av ordföranden eller av vice ordföranden om ordföranden är förhindrad, eller om två medlemmar kräver det.

Sakkunnigkommissionen gör årligen upp en arbetsplan och avfattar en verksamhetsberättelse och lämnar dem till Migrationsverket och inrikesministeriet.

Kansliuppgifterna i sakkunnigkommissionen sköts som tjänsteuppdrag vid Migrationsverket.

Denna förordning träder i kraft den 20 .